

มีจุดเด่น คือผู้เรียนเรียนรู้และสามารถใช้ภาษามือได้เป็นอย่างดี จุดที่ควรปรับปรุง คือการฝึกฝนภาษาเขียนซึ่งภาษาสื่อสารที่เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียนกับคนทั่วไปให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา แนวทางพัฒนา คือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นไปที่การใช้ภาษาสื่อสารให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นไปที่ภาษาเขียนเป็นหลักและยึดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (โรงเรียน โสคศึกษาจังหวัดขอนแก่น.

2545 : 4-5)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นเด็กพิการประเภทหนึ่งที่ต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดไปยังอีกบุคคลหนึ่งเพื่อการสื่อสารและทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ศรียานิยมธรรมและประภัสสร นิยมธรรม (2523 : 87) กล่าวว่า “ในทางจิตวิทยา ภาษา หมายถึง ความสามารถในการติดต่อกับบุคคลอื่นดังนั้นภาษาจึงรวมถึงการนำวิธีต่างๆที่ใช้ในการติดต่อเพื่อสื่อความหมาย หรือเพื่อแสดงความรู้สึก ภาษาจึงหมายรวมทั้งการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การใช้ภาษาใบ้ การแสดงสีหน้า การแสดงออกทางศิลปะ การเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาเป็นการรับรู้และการแสดงออกทางภาษา”

ภาษาประกอบด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งการเขียนถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมี พัฒนาการทางภาษาล่าช้าอยู่ในวงจำกัด มีภาษาพูดและภาษาเขียนที่ด้อยกว่าปกติมาก หูซึ่งทำหน้าที่รับคลื่นเสียงมีความบกพร่องทำให้ได้ยินเสียงไม่ชัดเจน จึงเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษา ศรียานิยมธรรม (2538 : 115) กล่าวว่า “ยังมีการสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดพัฒนาการทางภาษาก็จะยิ่งล่าช้าและบกพร่องมากเท่านั้นแม้จะมีองค์ประกอบอื่นมาเกี่ยวข้อง เช่น สายตา สติปัญญาาก็มิได้ทำให้ปัญหานี้หายไปได้ แต่อาจส่งผลดีบ้างเพราะเป็นส่วนช่วยที่สำคัญ” ผดุง อารยะวิญญู(2542 : 24) กล่าวว่า “ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น เด็กยิ่งสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดยิ่งมีปัญหาในทางภาษามากขึ้นเท่านั้น” เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ด้วยการแสดงออกทางภาษาโดยการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน แต่การใช้ภาษาเขียนของเด็กเหล่านี้อยู่ในวงจำกัด เพราะคำที่ใช้มีน้อย (พะเยาว์ ศรีบัว. 2535: 2 ; อ้างอิงมาจาก กรมสามัญศึกษา. 2524 : 3)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาทางประสาทสัมผัสด้านการฟังเสียงไม่อาจใช้เป็นประสาทในการรับรู้ได้เท่ากับประสาทตา จากการศึกษาผลของการหูหนวกที่มีต่อ

การรับรู้ทางการเห็นของไมเกลบัสท์ และบรูทเทน (ศรียา นิยมธรรม. 2538 : 40 ; อ้างอิงมาจาก Myklebust and Brutien : 1964) พบว่า หากคนที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ยังเล็กจะส่งผลกระทบต่อรับรู้ทางสายตาด้วย ความคงทนจากการเห็นจะอยู่ได้นานกว่าจากการได้ยิน เสียงที่ได้ยินนั้นจะจางหายไปในช่วงเวลาหนึ่ง ไม่เหมือนภาพจากการเห็นที่ปรากฏอยู่ได้นาน ถึงแม้ว่าเราจะสามารถบันทึกเสียงได้ แต่ก็สามารถนำมาฟังใหม่ได้เพียงชั่วระยะหนึ่ง ดังนั้น การที่จะให้ประสบการณ์จากการได้ยินนั้นมีความหมายและคงทนอยู่ได้นาน จึงต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อนมากกว่าความทรงจำที่ได้จากการเห็น เพราะผู้ฟังจะต้องเรียนรู้ในการจัดหมวดหมู่ของเสียง คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงมีปัญหาในการจำแนกเสียงและการสร้างคำ เมื่อคนใช้เรื่องประสาทสัมผัสของการเห็นในเรื่องการจัดหมวดหมู่นั้น บุคคลสามารถมองภาพที่เรียงอยู่ในหน้ากระดาษ สามารถดูซ้ำแล้วซ้ำอีกพินิจพิเคราะห์ในรายละเอียดได้ ส่วนเสียงนั้นไม่บ่งบอกทิศทาง สัญญาณทางอวก์ปกริยาที่จะเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม

การรับรู้ทางสายตาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนละเอียดอ่อน เกิดจากการทำงานของสายตาและสมอง คือการมองเห็นและการตีความสิ่งที่เห็น บวกกับการเรียนรู้ พัฒนาการในการรับรู้ทางสายตาขึ้นอยู่กับอายุ วุฒิภาวะ สิ่งแวดล้อม สำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น การรับรู้ทางสายตามีความสำคัญยิ่งต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้ เพราะต้องใช้สายตาในการเรียนรู้ภาษาแทนการฟัง หรือประกอบกับการได้ยินที่หลงเหลืออยู่ เพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อสติปัญญาด้านความคิด จากการเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง หรือการโยงความสัมพันธ์ ตลอดจนจินตนาการ และเป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ (ศรียา นิยมธรรม. 2538:51)

รูปภาพเป็นสื่อที่ทำให้เกิดการรับรู้ได้จากการใช้สายตาในการมอง และสมองแปลผลจากการมองทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ การนำรูปภาพการ์ตูนมาประกอบในการจัดทำบทเรียนวิชาภาษาไทยเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาสื่อการสอน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การนำการ์ตูนมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมีผู้นำมาใช้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการ์ตูนมีลักษณะที่น่าสนใจทำให้นักเรียนสนใจเนื้อหาวิชามากขึ้น การนำภาพการ์ตูนมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น นับเป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ หากครูจะดัดแปลงบทเรียนธรรมดาที่มีอยู่ให้เป็นการ์ตูนแล้ว จะสามารถใช้เป็นอุปกรณ์การสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับอุปกรณ์การสอนที่มีราคาแพง นอกจากนี้ ภาพการ์ตูนยังช่วยส่งเสริมการสอน

ของครู ช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจทำให้ผู้เรียนเรียนโดยไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ บทเรียนเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความเครียด (สมหญิง กลั่นศิริ. 2521 :74) และครูสามารถวาดภาพการ์ตูนลงในกระดานดำหรือกระดาษแข็ง เพื่อให้ เป็นอุปกรณ์การสอน ลายเส้นง่าย ๆ มีส่วนทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียนได้เร็วขึ้นและจดจำ ไว้ได้นาน (จินตนา ไบกาซูย์. 2534 :76)

แผ่นภาพการ์ตูนเป็นสื่อการสอนที่นักเรียนเรียนรู้โดยการอ่านจากการใช้สายตา เนื่องจาก แผ่นภาพการ์ตูนจะมีรูปภาพการ์ตูนเลียนแบบอากัปกริยาของบุคคลที่แสดงออกใน การกระทำสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งคำศัพท์ และแถบประโยคภาษาไทยกำกับไว้ ทำให้ดึงดูดความสนใจให้นักเรียนอยากอ่านมากขึ้น ซึ่งเมื่อนักเรียนได้ดูแผ่นภาพการ์ตูนแล้ว จะทำให้เกิดการรับรู้ทางภาษาทำให้เกิดทักษะทางด้านกรอ่านไปด้วยเมื่ออ่านแล้วสามารถแปล ความหมายจากภาพแล้ว ยังสามารถพัฒนาทักษะด้านการเขียนด้วยการสอนโดยใช้แผ่นภาพ การ์ตูนจึงเป็นการเรียนในการที่พัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของ ภาษา ซึ่งตรงกับจิตวิทยาการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ ที่กล่าวว่า “ การเรียนรู้เกิดจากการรับรู้เป็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อยรวมกัน การรับรู้ จึงหมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากระทบกับประสาทสัมผัส ซึ่งมีหู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการแปลความหมายของสิ่งที่มากระทบสัมผัส...” (อารี พันธุ์ณี. 2538 : 139)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำแผ่นภาพการ์ตูนมาใช้ประกอบการสอน เขียนประโยคภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อจะ นำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และ พัฒนาการจัดทำสื่อการสอนให้มีความเหมาะสมและเกิดสัมฤทธิ์ผลในด้านการเขียนกับเด็กที่มี ความบกพร่องทางการได้ยินมากที่สุด

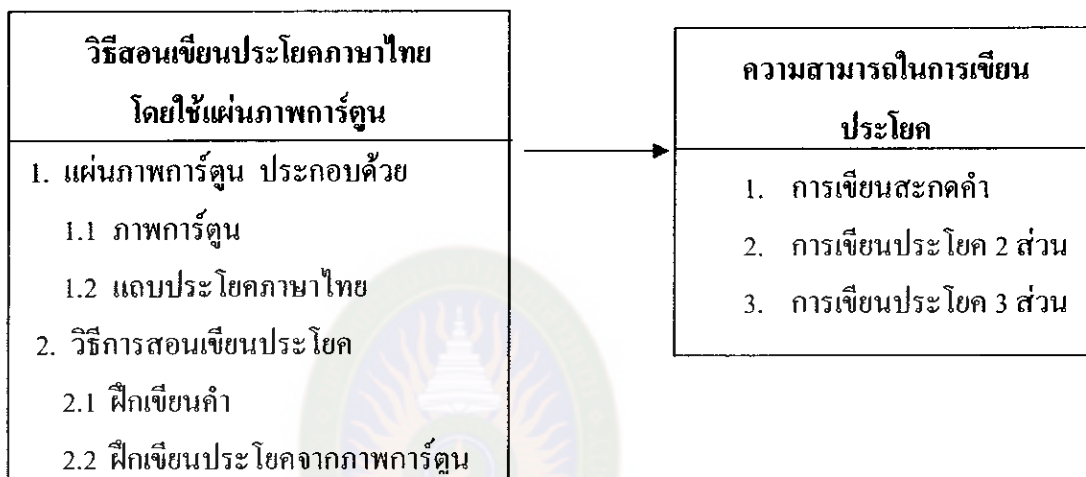
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนประโยค โดยใช้แผ่นภาพการ์ตูนของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้และแผ่นภาพการ์ตูน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนประโยคของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนประโยคจากการสอนโดยใช้แผ่นภาพการ์ตูนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังสอนสูงกว่าก่อนสอน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 22 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 11 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการสอนเขียนประโยคโดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยค

4. **สาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง** เป็นเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การเขียนสะกดคำ การเขียนประโยค 2 ส่วน และประโยค 3 ส่วน ซึ่งเป็นประโยคพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. **ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง**

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน** หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่หูตึงไปจนถึงหูหนวก ซึ่งเด็กหูหนวกเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 100, 1000 และ 2000 เฮอซท์ ในหูข้างใดก็ได้ เด็กไม่สามารถใช้ การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง ถึงแม้จะเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินในภายหลังก็ตาม ทำให้ไม่เข้าใจการพูดไม่ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ ส่วนเด็กหูตึงเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน ระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล ในหูข้างใดก็ได้ วัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ 500, 1000 และ 2000 เฮอซท์ เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยไปจนถึงการได้ยินขั้นรุนแรง จะได้ยินบ้างเล็กน้อย เข้าใจคำพูดบ้างไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม

2. **ความสามารถในการเขียนประโยค** หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรียบเรียงประโยคให้สื่อความหมายได้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร ทดสอบโดยการใช้แบบทดสอบ 4 แบบ คือ นำคำมาเติมลงในช่องว่างของประโยคให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ การเรียงลำดับคำในประโยคใหม่ให้เป็นประโยคที่มีความหมาย การเติมคำในช่องว่างของประโยคจากภาพที่กำหนดให้ และการเขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้เป็นประโยคที่มีความหมายได้ โดยข้อที่ทำถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ผิดให้ 0 คะแนน

3. **การสอนเขียนประโยคโดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน** หมายถึง วิธีการนำเสนอความรู้แก่นักเรียนโดยการสื่อจากแผ่นภาพที่เป็นรูปภาพการ์ตูนรูปคนซึ่งแสดงถึงการกระทำในอริยาบถต่างๆ เลียนแบบอากัปกริยาของคน พร้อมทั้งมีคำศัพท์ และแถบประโยคกำกับไว้ใต้แผ่นภาพการ์ตูน โดยครูนำเสนอรูปภาพการ์ตูนแล้วให้นักเรียนฝึกทำภาษามือหรือแสดงท่าทางตาม

รูปภาพ ฝึกสะกดนิ้วมือ เขียนสะกดคำ นำคำมาเรียงเป็นประโยค พร้อมทั้งเขียนประโยคให้ สมบูรณ์ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ คือ ประโยค 2 ส่วน และประโยค 3 ส่วน

4. **ประโยค 2 ส่วน** หมายถึง ประโยคที่ประกอบด้วยประธาน และกริยาที่ไม่ต้องมี กรรมมารับ เช่น เขาวิ่ง น้องนอนหลับ เป็นต้น

5. **ประโยค 3 ส่วน** หมายถึง ประโยคที่ประกอบด้วย ประธาน กริยา และกรรม เช่น ฉันกินข้าว พี่เตะฟุตบอล เป็นต้น

6. **แผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง เอกสารแผนที่แสดงรายละเอียด ขั้นตอนเป็น ายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทย เรื่องการเขียนประโยคโดย ใช้แผ่นภาพการ์ตูน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

7. **ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการ เรียนรู้โดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน ด้านทักษะการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนประโยค ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้เท่ากับ 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 **ตัวแรก** หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบย่อยประจำ แผนการเรียนรู้และคะแนนประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียน โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน ที่มีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 **ตัวหลัง** หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผ่นภาพการ์ตูน ที่มี ค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

8. **ดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ประโยคก่อนเรียนและหลังเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แผนการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผ่นภาพการ์ตูนในการสอนเขียนประโยค ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ

2. วัสดุการสอนคือ แผ่นภาพการ์ตูน ขนาด 55 x 80 เซนติเมตร จำนวน 40 ภาพ พร้อมแถบประโยค

3. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับครู ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY